

Sivistyslautakunta

Aika 17.10.2024 klo 17:30 - 20:26

Paikka Tyrvään kunnantalo, kunnanhallituksen huone

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 82	Kokouksen järjestäytyminen	3
§ 83	Esityslistan hyväksyminen	4
§ 84	Ajankohtaiset asiat	5
§ 85	Otto-oikeusasiat	6
§ 86	Valtuustoaloite / Tyrvään kunnan on turvattava toisen asteen maksuttomuus kunnassa asuville nuorille jatkossakin	7
§ 87	Menotositteiden vastaanottajat ja hyväksyjät 2024 / Sivistysosasto	9
§ 88	Sivistysosaston osavuosisiraportti 1–8 / 2024	12
§ 89	Talousarvion 2025 ja taloussuunnitelman 2025–2027 valmistelu / Sivistysosasto	13
§ 90	Ilmoitusasiat ja muut mahdolliset asiat	14

Sivistyslautakunta

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Matinlauri Minna	Puheenjohtaja	
	Sainio Lauri	Varapuheenjohtaja	Saapui klo 17.31
	Erkkilä Senja	Jäsen	Saapui klo 17.32
	Huusko Vesa	Jäsen	Poistui klo 19.45
	Mäkelä Timo	Jäsen	
	Pokka Soili	Jäsen	Saapui klo 17.31
	Tuuri Jukka	Varajäsen	
	Uitto Jaakko	Jäsen	
	Väisänen Seija	Jäsen	
Poissa	Kääriäinen Timo		
	Karppinen Ossi		
	Anttila Vesa		
Muu	Mällinen Seija	Kunnanhallituksen edustaja	
	Suotula Annukka	Kunnanhallituksen pj.	Poistui klo 19.11
	Kallunki Kaisli	Nuorisovaltuuston edustaja	
	Eskola Teija	Esittelijä	
	Lehtola Kaarina	Pöytäkirjanpitäjä	
	Hietikko Tarja	Rehtori	Paikalla klo 17.33-18.21
	Vanhala Jarkko	Apulaisrehtori	Paikalla klo 17.33-18.21
	Mattila Miikka	Matematiikan ja kemian lehtori	Paikalla klo 17.33-18.21

Allekirjoitukset

Minna Matinlauri
puheenjohtaja

Kaarina Lehtola
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

82 - 90

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Tyrnävällä 17.10.2024

Jaakko Uitto
pöytäkirjantarkastaja

Seija Väisänen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

www.tyrnava.fi 24.10.2024

Sara Kämäräinen
ilmoitustaulunhoitaja

Sivistyslautakunta

Kokouksen järjestäytyminen

Sivistyslautakunta 17.10.2024 § 82

Päätösehdotus

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa. Tässä kokouksessa pöytäkirjantarkastajina toimivat Jaakko Uitto ja Seija Väisänen.

Päätös

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Jaakko Uitto ja Seija Väisänen.

Sivistyslautakunta

Esityslistan hyväksyminen

Sivistyslautakunta 17.10.2024 § 83

Päätösehdotus Hyväksytään kokoukselle esityslistan mukainen käsittelyjärjestys.

Päätös Hyväksyttiin.

Sivistyslautakunta

Ajankohtaiset asiat

Sivistyslautakunta 17.10.2024 § 84

Sivistysjohtajan ajankohtaiskatsauksessa esitellään seuraavat asiat:

- Apulaisrehtorin esittäytyminen
- Tavoita-mallin esittely
- Varhaiskasvatuksen vastuualue- ja tehtävämuutokset

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Rehtori Tarja Hietikko, apulaisrehtori Jarkko Vanhala ja matematiikan ja kemian lehtori Miikka Mattila olivat paikalla tämän asian käsittelyn aikana klo 17.33-18.21.

Sivistyslautakunta

Otto-oikeusasiat

Sivistyslautakunta 17.10.2024 § 85

Oheismateriaalina on jäljennökset päätöksistä viranhaltijoittain sekä muuta aineistoa ajankohtaisista asioista.

Sivistyslautakunnan tietoon saatetaan seuraavat viranhaltijapäätökset:

Aluepäiväkodinjohtaja

Henkilöstöhallinnon viranhaltijapäätös

- 3.9.2024 § 7 Esiopetusvastaavan nimeäminen / Päiväkotiki Käpytikka
- 25.9.2024 § 8 Määräaikaisen varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtävä
- 4.10.2024 § 9 Varhaiskasvatuksen opettajan toimen täyttäminen

Kirkkomännikön koulun rehtori

Henkilöstöhallinnon viranhaltijapäätös

- 9.9.2024 § 11 Luokanopettajan viran (1007) sijaisuus

Kuulammen koulun rehtori

Henkilöstöhallinnon viranhaltijapäätös

- 8.10.2024 § 18 Määräaikainen matematiikan, fysiikan ja kemian päätoiminen tuntiopettaja
- 8.10.2024 § 19 Määräaikainen erityisopettaja

Varhaiskasvatusjohtaja

Henkilöstöhallinnon viranhaltijapäätös

- 24.9.2024 § 3 Varhaiskasvatuksen lastenhoitajan toimen täyttäminen

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta merkitsee päätökset tiedoksi ja päättää, ettei se käytä päätöksiin kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta.

Päätös

Hyväksyttiin.

Sivistyslautakunta

Valtuustoaloite / Tyrnävän kunnan on turvattava toisen asteen maksuttomuus kunnassa asuville nuorille jatkossakin

Kunnanhallitus 17.06.2024 § 137

Valmistelija	Talous- ja hallintojohtaja Jarno Kilpinen, p. 040 4868 300
	SDP:n valtuustoryhmä on tehnyt ”Tyrnävän kunnan on turvattava toisen asteen maksuttomuus kunnassa asuville nuorille jatkossakin” otsikoidun valtuustoaloitteen kunnanvaltuuston kokouksessa 10.6.2024.
Esittelijä	Kunnanjohtaja Anttila Vesa
Päätösehdotus	Kunnanhallitus lähettää aloitteen sivistysosaston valmisteltavaksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.

Sivistyslautakunta 17.10.2024 § 86

193/00.01.02.02/2024

Valmistelija	Vt. sivistysjohtaja Teija Eskola, p. 050 5148 673
	SDP:n valtuustoryhmä on tehnyt ”Tyrnävän kunnan on turvattava toisen asteen maksuttomuus kunnassa asuville nuorille jatkossakin” otsikoidun valtuustoaloitteen kunnanvaltuuston kokouksessa 10.6.2024. Valtuustoaloitteessa esitetään, että Tyrnävän kunta selvittää eri keinot turvata aidosti maksuton ja yhdenvertainen toisen asteen koulutus oppivelvollisuutta suorittaville asukkailleen kustantamalla yli 18-vuotiaiden toisen asteen oppimateriaalit, mikäli valtio toteuttaa koulutusleikkauksensa suunnitellusti.
	Laajennettu oppivelvollisuus astui voimaan vuonna 2021. Oppivelvollisuus päättyy, kun nuori täyttää 18 vuotta tai kun hän tätä ennen suorittaa toisen asteen tutkinnon (ylioppilastutkinto tai ammatillinen tutkinto). Laajennetun oppivelvollisuuden voimaan astumisen yhteydessä toisen asteen opinnot muuttuivat maksuttomiksi. Ensimmäisen ammatillisen tutkinnon tai lukion oppimäärän ja ylioppilastutkinnon suorittaminen on opiskelijalle maksutonta enintään sen kalenterivuoden loppuun, jona opiskelija täyttää 20 vuotta. Tällä pyritään varmistamaan, että jokainen nuori saisi suoritettua toisen asteen tutkinnon perheen taloudellisesta tilanteesta riippumatta.
	Hallitus päätti huhtikuun 2024 kehysriihessä toisen asteen maksuttomuuden loppuvan sinä vuonna, kun nuori täyttää 18 vuotta. Tämä tarkoittaisi sitä, että opiskeluun tarvittavat välineet ja materiaalit muuttuisivat maksullisiksi kesken opintojen suorittamisen. Hallituksen

Sivistyslautakunta

päätös herätti hämmennystä opiskelijoiden keskuudessa ja laajaa vastustusta koulutuskentällä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö tiedotti 9.8.2024, että hallituksen kehysriihessä päätettyä toisen asteen oppimateriaalien maksuttomuuden rajausta ei toteuteta. Opetus- ja kulttuuriministeriö on tehnyt korvaavasta säästöstä ehdotuksen, joka sisältyy valtiovarainministeriön talousarvioehdotukseen. Hallituksen mukaan maksuttomuuden rajaaminen olisi vahvistanut pitkällä aikavälillä julkista taloutta vuosittain 12 miljoonalla eurolla. Ministeriölle osoitettu säästötavoite pysyy kuitenkin samana, ja vähennykset haetaan ammatillisen koulutuksen strategiarahoituksesta sekä toisen asteen koulutuksen hankerahoituksesta.

Mikäli kunta tarjoaisi 18–20 -vuotiaille toisen asteen tutkintoa suorittaville asukkailleen maksuttomat oppimateriaalit, tulisi se tarjota esimerkiksi oppimateriaaliavustuksena tilastollisten keskimääräisten oppimateriaalikustannusten mukaisesti. Tämä tarkoittaisi alustavan arvion mukaan n. 50 000 euron mukaista budjetointia vuositasolla. Sivistysosaston 2025 talousarvioesitykseen ei sisällytetä muutoksia yli 18-vuotiaiden toisen asteen oppimateriaalien osalta. Tämän hetken tilanne mahdollistaa opiskelijoille maksuttoman opiskelun sen kalenterivuoden loppuun, jolloin opiskelija täyttää 20 vuotta.

Esittelijä	Vt. Sivistysjohtaja Eskola Teija
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta hyväksyy selvityksen ja osoittaa sen edelleen kunnanhallitukselle käsiteltäväksi.
Päätös	Hyväksyttiin.

Sivistyslautakunta

Menotositteiden vastaanottajat ja hyväksyjät 2024 / Sivistysosasto

Sivistyslautakunta 18.01.2024 § 7

Valmistelija

Vt. sivistysjohtaja Teija Eskola, p. 050 5148 673

Sisäisen valvonnan ohje määrää ostolaskujen hyväksymiskäytännöt sekä ohjeistaa myyntilaskujen käsittelyn ja tulojen kannon.

Toimielimen on vuosittain määrättävä ne henkilöt, joilla on oikeus hyväksyä tositteet. Kirjanpitoon on toimitettava pöytäkirjanote hyväksyjistä ja vastaanottajista. Tavarain, työsuorituksen tai muun palveluksen perusteena olevat tositteet hyväksytään pääosin sähköisessä järjestelmässä. (Sisäisen valvonnan ohje 6.1.)

Kunnanhallitus on päättänyt talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa seuraavasti: "Lautakunta tai muu viranomainen määrää vuosittain ne henkilöt, jotka hyväksyvät kunkin talousarvioalueen menot ja tulot." Muun muassa äkillisten henkilöstövaihdosten, sairauslomien tai muiden poissaolosten johdosta saattaa tulla tilanteita, että päätäntäoikeus hyväksymisoikeuksista annetaan myös johtavalle viranhaltijalle.

Vastaanottajan on tarkastettava, että tosittteen tarkoittama tavara, työsuoritus tai muu palvelu on saatu. Hyväksyjän on tarkastettava, että tositte on muodollisesti ja asiallisesti oikea, tavara, työsuoritus tai muu palvelu on merkitty vastaan otetuksi, tositteessa on oikea tiliointi, oikea toimittajatieto sekä oikea arvonlisäverokoodi. Hyväksyjä vastaa myös siitä, ettei käytettävissä olevaa määrärahaa ylitetä. Ostolaskujen käsittelijöiden tulee toimia niin, ettei kunnalle aiheudu viivästyskorkoja laskujen käsittelyn takia.

Kukin hallintokunta on omalta osaltaan vastuussa kunnan maksuvalmiuden hoidosta. Tämä edellyttää tulojen laskuttamista ja perimistä viivytyksettä. Maksumuistutus lähetetään kahden viikon kuluessa siitä kun lasku on erääntynyt. Laskutuksen tulee perustua päätöksiin ja sopimuksiin.

Tulot pitää hyväksyä samoin periaattein kuin menot. Hyväksyjä varmistaa hyväksymismerkinnällään tulo- ja kirjauserusteen oikeellisuuden. Hyväksymismerkintä voidaan tehdä laskutuksen toimeksiantolomakkeelle, laskutusluetteloon tai tiliointimerkintään. (Sisäisen valvonnan ohje 6.2.)

Sivistysosaston tulot hyväksyy ao. tulosalueen / -yksikön hyväksyjä (sama kuin menojen hyväksyjä).

Esittelijä

Vt. Sivistysjohtaja Eskola Teija

Sivistyslautakunta

Päätösehdotus	Sivistyslautakunta hyväksyy sivistysosaston menotositteiden vastaanottajat ja hyväksyjät toimintavuodelle 2024 esityslistan liitteenä olevan ehdotuksen mukaisesti. Lisäksi sivistysjohtajalle annetaan oikeus myöntää tarpeellisille katsomilleen viranhaltijoille, enintään 30 päivän ajaksi, oikeus vastaanottaa tai hyväksyä sivistysosaston laskujen tositteet.
Päätös	Hyväksyttiin.

Sivistyslautakunta 14.03.2024 § 27

Valmistelija	Vt. Sivistysjohtaja Teija Eskola, p. 050 5148 673
Esittelijä	Vt. Sivistysjohtaja Eskola Teija
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta hyväksyy päivitetyn listan sivistysosaston menotositteiden vastaanottajista ja hyväksyjistä toimintavuodelle 2024.
Päätös	Hyväksyttiin.

Sivistyslautakunta 23.05.2024 § 40

Valmistelija	Vt. Sivistysjohtaja Teija Eskola, p. 050 5148 673
Esittelijä	Vt. Sivistysjohtaja Eskola Teija
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta hyväksyy päivitetyn listan sivistysosaston menotositteiden vastaanottajista ja hyväksyjistä toimintavuodelle 2024.
Päätös	Hyväksyttiin.

Sivistyslautakunta 12.06.2024 § 56

Valmistelija	Vt. Sivistysjohtaja Teija Eskola, p. 050 5148 673
Esittelijä	Vt. Sivistysjohtaja Eskola Teija
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta hyväksyy päivitetyn listan sivistysosaston menotositteiden vastaanottajista ja hyväksyjistä toimintavuodelle 2024.
Päätös	Hyväksyttiin.

Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunta 22.08.2024 § 64

Valmistelija	Vt. Sivistysjohtaja Teija Eskola, p. 050 5148 673
Esittelijä	Vt. Sivistysjohtaja Eskola Teija
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta hyväksyy päivitetyn listan sivistysosaston menotositteiden vastaanottajista ja hyväksyjistä toimintavuodelle 2024.
Päätös	Hyväksyttiin.

Sivistyslautakunta 17.10.2024 § 87

389/02.06.01.00.03/2023

Valmistelija	Vt. sivistysjohtaja Teija Eskola, p. 050 514 8673
Esittelijä	Vt. Sivistysjohtaja Eskola Teija
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta hyväksyy päivitetyn listan sivistysosaston menotositteiden vastaanottajista ja hyväksyjistä toimintavuodelle 2024.
Päätös	Hyväksyttiin.

Sivistyslautakunta

Sivistysosaston osavuosisraportti 1–8 / 2024

Sivistyslautakunta 17.10.2024 § 88

390/02.02.02/2023

Valmistelija

Vt. sivistysjohtaja Teija Eskola p. 050 5148 673

Tyrvään kunnan sisäisen valvonnan ohjeen mukaan "päävastualueiden johtajien on raportoitava asetetuista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista sekä muista olennaisista sisäisessä valvonnassa tulleista havainnoista kunnanjohtajalle. Kunnanjohtajan on vähintään neljännesvuosittain annettava raportti kunnanhallitukselle talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta."

Kunnanhallitus arvioi seurantaraporttien perusteella kunnan talustilannetta ja päättää millaisiin toimiin hallintokuntien tulee ryhtyä talousarvion tavoitteisiin pääsemiseksi.

Tyrvään kunnan talous- ja hallintojohtaja on pyytänyt tulosalueilta koosteen talousarvion tavoitteiden toteutumisesta toiminnan ja talouden osalta 1–8/2024.

Vt. sivistysjohtaja on koonnut sivistysosaston osavuosisraportin lautakunnalle ja toimittaa osavuosisraportin edelleen kunnanhallitukselle. Sivistysosaston toiminta on kunnanvaltuuston osoittamissa sitovuustasoissa varhaiskasvatuspalveluiden osalta alittunut ja ylittynyt hallinnon, opetuspalveluiden sekä kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden osalta.

Esittelijä

Vt. Sivistysjohtaja Eskola Teija

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta merkitsee osavuosisraportin tiedoksi ja siirtää sen edelleen kunnanhallitukselle käsiteltäväksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Sivistyslautakunta

Talousarvion 2025 ja taloussuunnitelman 2025–2027 valmistelu / Sivistysosasto

Sivistyslautakunta 17.10.2024 § 89

245/02.02.00/2024

Valmistelija

Vt. sivistysjohtaja Teija Eskola p. 050 5148 673

Sivistysosasto on valmistellut esitykset määräraharauksista ja päämääristä vuoden 2025 talousarvioon.

Talous- ja toimintasuunnitelma sisältää vuosittain numeerisen osion lisäksi osaston toiminta-ajatuksen, tulosalueen kuvauksen, päämäärän sekä talousarviovuoden toimenpiteet.

Kunnanjohtaja, talous- ja hallintojohtaja sekä kunnan johtoryhmä ohjeistavat hallintokuntia, yksiköitä ja niiden esimiehiä kiinnittämään erityistä huomiota toiminnan taloudellisuuteen kuluvan vuoden aikana sekä vuoden 2025 talousarvion valmistelussa edelleen mm. seuraavin toimenpitein:

- 1) Toiminta, toimintamallit ja talousarvio vuodelle 2025 suunnitellaan niin, että taloussuunnitelma on tasapainossa suunnitelmakaudella.
- 2) Hallintokuntien toimintoja tulee arvioida ennakkoluulottomasti myös talouden kannalta.
- 3) Ostopalveluja tulee arvioida säännöllisesti ja tehdä erikseen esitykset korvaavasta toiminnasta silloin, kun oma toiminta on edullisempaa kuin ostopalvelu (ostopalvelusopimukset sanottava irti riittävän ajoissa, ettei tule päällekkäisyyttä).
- 4) Palvelutuotannossa hyödynnetään ensisijaisesti kunnan omia kiinteistöjä. Kiinteistöjen energiatehokkuutta edistetään ja niiden käyttöastetta nostetaan.
- 5) Investointiohjelma laaditaan maltillisesti.

Esittelijä

Vt. Sivistysjohtaja Eskola Teija

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta merkitsee tiedoksi tämänhetkisen talousarviotilanteen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kunnanhallituksen puheenjohtaja Annukka Suotula poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 19.11.

Lautakunnan jäsen Vesa Huusko poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 19.45.

Sivistyslautakunta

Ilmoitusasiat ja muut mahdolliset asiat

Sivistyslautakunta 17.10.2024 § 90

Sivistyslautakunnan tietoon saatetaan seuraavat asiat:

Muut lautakunnan tai esittelijän esiintuomat asiat.

Kulttuuritoimikunta

- 9.9.2024 kokousmuistio

Nuorisovaltuusto

- 7.10.2024 pöytäkirja

Nuorten asioiden työryhmä

- 26.9.2024 pöytäkirja

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

- Aluehallintoviraston vastaus kanteluun

Tekninen johtaja

- Kirkkomännikön päiväkodin irtokalusteet / hankintapäätös

Päätös

Ei pöytäkirjattavaa.

Sivistyslautakunta

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 82, § 83, § 84, § 85, § 86, § 88, § 89, § 90

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Sivistyslautakunta

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 87

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Tyrnävän kunnan kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Tyrnävän kunta / sivistyslautakunta

Kirjaamon yhteystiedot: Tyrnävän kunta

Postiosoite: Kunnankuja 4, 91800 TYRNÄVÄ

Käyntiosoite: Kunnankuja 4

Sähköpostiosoite: kunta@tyrnava.fi

Faksinumero: -

Puhelinnumero: 050 360 2302

Sivistyslautakunta

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 8 - 15.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Tyrvään kunnan kirjaamosta.